

තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පතේ
නිල නොවන පරිවර්තනය

එල්.ඩී.ඕ.24/2003

තොරතුරු දැනගැනීමට ඇති අයිතිය සම්බන්ධයෙන් විධිවිධාන සැලසීම;
තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීම ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි හේතු නිශ්චිතව දැක්වීම;
තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව පිහිටුවීම;
තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයන් පත් කිරීම; නිල තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා
වන ක්‍රියාපටිපාටිය ගෙන හැර දැක්වීම සහ ඊට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික
කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලසීම සඳහා වූ පනතකි.

පූර්විකාව.

නිල තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අයිතිවාසිකම බලාත්මක කිරීම මගින් මහජන අධිකාරිවල සහ එමඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවට යහ පාලනය සඳහා වඩාත් හොඳින් සහභාගි විය හැකි සහ රටේ ජන ජීවිතයේ දූෂණය පිටුදැකීම සඳහා සක්‍රීයව සහභාගි විය හැකි සමාජයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මහජන අධිකාරිවල පාරදෘෂ්‍යභාවය සහ වගකිවයුතු භාවය සම්බන්ධ සඳාචාරයක් පෝෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් පවතින හෙයින්.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:-

ලුහුඬු නාමය.

1. මෙම පනත 2015 අංක ----- දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අතර, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 80 වන ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාර, සහතික කිරීමේ දින සිට මාස තුනක් ඉකුත් වූ දිනයට වහාම පසු දිනයේ දී මේ පනත ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය. මෙම පනත ක්‍රියාත්මක වීමට නියමිත දිනය සම්බන්ධයෙන් දැන්වීමක්, එම දිනයට පෙරාතුව මාස තුනකට නොඅඩු කාලයක දී ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

පනතේ විධිවිධාන අදාළ වීම

තොරතුරුවලට ප්‍රවේශ වීමේ අයිතිවාසිකම.

2. මේ පනතේ 5 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, මහජන අධිකාරියක භුක්තියේ, භාරකාරත්වයේ හෝ පාලනයේ ඇති නිල තොරතුරුවලට ප්‍රවේශ වීමේ අයිතිවාසිකම සෑම තැනැත්තකුට ම ඇත්තේ ය.

මේ පනතේ විධිවිධාන වෙනස් ලිඛිත නීතියක් අභිබවා බලපැවැත්විය යුතු බව.

තීරණයක් සඳහා හේතු හෙළිදරව් කිරීමේ යුතුකම.

3. වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක විධිවිධානවල පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, මේ පනතේ විධිවිධාන බලාත්මක විය යුතු අතර, මේ පනතේ විධිවිධාන සහ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක විධිවිධාන අතර අනනුකූලතාවයක් හෝ ගැටීමක් ඇති අවස්ථාවක, මේ පනතේ විධිවිධාන බලපැවැත්විය යුතු ය.

4. යම් තැනැත්තකුට කවර හෝ ආකාරයකින් බලපාන තීරණයක් ලබාදෙන යම් මහජන අධිකාරියක සෑම නිලධාරියෙකු ම, අදාළ තැනැත්තා විසින් තත් කාර්යය සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීමක දී, එම තීරණයට එළඹීම සඳහා හේතු එම තැනැත්තාට ලිඛිතව හෙළිදරව් කළ යුතු ය.

නිල තොරතුරුවලට ප්‍රවේශ වීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම

ප්‍රවේශ වීමේ අයිතියකම ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි අවස්ථා.

5. (1) මේ වගන්තියේ (2) වන සහ (3) වන උපවගන්තිවල විධිවිධානවලට යටත්ව,

(අ) එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම, එම තැනැත්තා විසින් යම් තැනැත්තකුගේ පෞද්ගලික නිදහසටම අයුතු ලෙස මැදිහත්වන අවස්ථාවක එම තැනැත්තා විසින් එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම සඳහා ලිඛිතව අනුමතය පළ කොට ඇත්නම් මිස;

(ආ) එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම -

(i) රාජ්‍ය ආරක්ෂාවට හෝ එහි භෞමික අඛණ්ඩතාවයට හෝ ජාතික ආරක්ෂාවට බරපතල හානියක් සිදු වන අවස්ථාවක;

(ii) යම් තැනැත්තකුගේ ජීවිතයට හෝ ආරක්ෂාවට බරපතල අවදානමක් සිදුවන අවස්ථාවක;

(iii) එම තොරතුරු යම් රජයක් හෝ ජාත්‍යන්තර සංවිධානයක් විසින් රහසිගතව ලබා දුන් හෝ එවැනි රජයක් හෝ සංවිධානයක් වෙතින් රහසිගතව ලබාගත් අවස්ථාවක, එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම එම රජය හෝ සංවිධානය සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති සබඳතාවලට අගතිදායක ලෙස

බලපාන හෝ බලපෑමට ඉඩ ඇති අවස්ථාවක;

(ඇ) එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම -

- (i) විනිමය අනුප්‍රමාණ හෝ විදේශ හුවමාරු ගණුදෙනුවලට;
- (ii) බැංකු කටයුතු හෝ ණය කටයුතු විධිමත් කිරීමට;
- (iii) බදු පැනවීමට;
- (iv) ස්ථාවරභාවය, පාලනය සහ භාණ්ඩ සහ සේවාවල මිල සැකසීම, කුලී සහ අනෙකුත් පිරිවැය සහ වේතන අනුප්‍රමාණ, වැටුප් සහ අනෙකුත් ආදායම්වලට; හෝ
- (v) විදේශ වෙළඳ ගිවිසුම්වලට ඇතුළත් වීමට

අදාළ ආණ්ඩුවේ ආර්ථික හෝ මූල්‍යමය ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීමට හෝ නොකඩවා පවත්වාගෙන යෑමට ගනු ලබන තීරණ නිසිකලට පෙර හෙළිදරව් වීම මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට බරපතල අගතියක් සිදුවිය හැකි අවස්ථාවක;

(ඈ) එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම, මඟින් යම් වෙළඳ රහස් නිරාවරණය කරන හෝ යම් තැනැත්තකුගේ වාණිජ බැඳියාවන්වලට හානි සිදුවන අවස්ථාවක, එම තැනැත්තා විසින් එම හෙළිදරව් කිරීම සඳහා ලිඛිතව සිය අනුමතය දී අත්නම් මිස;

(ඉ) එම තොරතුරු, යම් තැනැත්තකුගේ වෛද්‍ය වාර්තා හෙළිදරව් කිරීමට මඟ පාදන අවස්ථාවක එම තැනැත්තා විසින් සිය වෛද්‍ය වාර්තා පිළිබඳ තොරතුරු හෙළි කිරීම සඳහා ලිඛිතව අනුමතය දී ඇත්නම් මිස;

(ඊ) එම තොරතුරු, සාක්ෂි ආඥාපනතේ 126 වන වගන්තිය යටතේ හෙළිදරව් කිරීම සඳහා අවසර නොමැති යම්

සන්නිවේදනයකින් සමන්විත වන අවස්ථාවක;

(උ) විශ්වසනීය සම්බන්ධතාවයක් පැවතීම හේතුවෙන් එම තොරතුරු රහසිගතව තබා ගැනීම අවශ්‍ය වන අවස්ථාවක;

(ඌ) එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම -

(i) යම් අපරාධයක් වැළැක්වීම හෝ ඒ පිළිබඳව සොයාගැනීම හෝ වරදකරුවන් අල්ලා ගැනීම හෝ ඔවුන්ට එරෙහිව නඩු පැවරීමට බලවත් අගතියක් සිදුවන අවස්ථාවක; හෝ

(ii) නීතිය බලාත්මක කිරීම හෝ ජාතික ආරක්ෂාවට අදාළ තොරතුරු පිළිබඳ රහසිගත ප්‍රභවයක් පැවතීම හෝ එහි අනන්‍යතාවය සොයා ගැනීමට හැකිවන අවස්ථාවක;

(එ) එම තොරතුරු තෙවන පාර්ශවයක් විසින් අදාළ මහජන අධිකාරිය වෙත රහසිගතව සපයා ඇති අතර, එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම සඳහා එම පාර්ශවය විසින් අනුමතය දී නොමැති අවස්ථාවක;

(ඒ) එම තොරතුරු, විභාග දෙපාර්තමේන්තුව හෝ උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයක් හෝ මහජන සේවාවක් ඉටුකරනු ලබන අර්ධ-රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික මණ්ඩලයක් හෝ සභාවක් මඟින් පවත්වන ලද විභාගයක ප්‍රතිඵලවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළුව, එම දෙපාර්තමේන්තුව, ආයතනය හෝ අර්ධ-රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික මණ්ඩලය හෝ සභාව විසින් පවත්වන ලද යම් විභාගයක් සම්බන්ධයෙන් රහසිගතව තබා ගත යුතු තොරතුරුවලට සම්බන්ධ අවස්ථාවක,

මේ පනත යටතේ නිල තොරතුරුවලට ප්‍රවේශ වීම ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ (අ), (ආ), (ඇ), (ඈ), (ඉ), (ඊ), (උ), (ඌ), (එ) සහ (ඒ) ඡේදවල දක්වා ඇති කවර හෝ හේතුවක් මත නිල තොරතුරු

ඉල්ලා සිටීමක් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද යම් අවස්ථාවක, තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව විසින්, එම ඉල්ලීම කරන ලද තැනැත්තා විසින් තත් කාර්යය සඳහා ඉදිරිපත්කොට ඇති ඉල්ලීම මත, මහජන බැඳියාවන් වල වැදගත්කම, එම හෙළිදරව් කිරීම මඟින් එවැනි යම් ඡේදයක් යටතේ ආරක්ෂා කොට ඇති බැඳියාවන්වලට සිදුවන යම් හානියක් අහිමිවන යන බවට කොමිෂන් සභාව විසින් තීරණය කරන්නේ නම්, එම තොරතුරු හෙළි කරන ලෙස නියම කළ හැකි ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, ඉල්ලා සිටිනු ලබන තොරතුරු අවුරුදු දහයකට වඩා පැරණි නම් එම උපවගන්තියේ (අ), (ඉ), (ඊ), (උ), (ඌ) සහ (ඍ) ඡේදවල දක්වා ඇති හේතු මත හැර එහි දක්වා ඇති කවර හෝ හේතු මත, තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා වන ඉල්ලීමක් ප්‍රතික්ෂේප නොකළ යුතු ය.

(4) තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයෙකු, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ හෙළිදරව් කිරීමෙන් නිදහස් කොට ඇති යම් තොරතුරකට ප්‍රවේශය ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් ගැටළුවකට මුහුණ පාන අවස්ථාවක, එම තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයා විසින්, එම ගැටළුව සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් සභාවේ උපදෙස් ලබාගත යුතු අතර, ඉන්පසු කොමිෂන් සභාව විසින් දෙන ලද එම උපදෙස් අනුව කටයුතු කළ යුතු ය.

ඇතැම් අවස්ථානුකූල තත්ත්ව යටතේ වෙන් කිරීමේ හැකියාව.

6. 5 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති කවර හෝ හේතු මත තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා වන ඉල්ලීමක් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද අවස්ථාවක, එම වගන්තිය යටතේ හෙළිදරව් කිරීමෙන් නිදහස් කොට නොමැති යම් තොරතුරක් අඩංගු යම් වාර්තාවක හෝ ලේඛනයක යම් කොටසකට ප්‍රවේශ වීම, එම කොටස, හෙළිදරව් කිරීමෙන් නිදහස් කොට ඇති තොරතුරු අඩංගු යම් කොටසකින් සාධාරණ ලෙස වෙන් කළ හැකි වුව ද, කිසිම ආකාරයකින් ලබා නොදිය යුතු ය.

අමාත්‍යවරුන්ගේ සහ මහජන අධිකාරිවල යුතුකම්

මහජන අධිකාරි විසින් එහි වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතු සහ ආරක්ෂා කළ යුතු බව.

7. (1) සෑම මහජන අධිකාරියක් විසින්ම, සිය ක්‍රියාත්මක වීමේ අවශ්‍යතාවලට අනුකූලවන යම් ආකාරයකින් සහ ආකෘතියකින් සිය සියලු වාර්තා නිසි පරිදි නාමාවලියක් සහ සුවිසක් සේ සකස් කොට පවත්වාගෙන යෑම එම මහජන අධිකාරියේ යුතුකම වන්නේ ය.

(2) සෑම මහජන අධිකාරියක් විසින් ම පවත්වාගෙන යනු ලබන වාර්තා -

(අ) මේ පනත ක්‍රියාත්මක වීමෙන් පසු විවෘත කරනු ලබන අලුත් වාර්තා සම්බන්ධයෙන් වන විට, එම වාර්තාව විවෘත කරන ලද දිනයේ සිට අවුරුදු දහයකට නොඅඩු කාලසීමාවක්; සහ

(ආ) මේ පනත ක්‍රියාත්මක වීමේ දින දී එවකටත් පවතින වාර්තා සම්බන්ධයෙන් වන විට, මේ පනත ක්‍රියාත්මක වීමේ දින සිට අවුරුදු දහයකට නොඅඩු කාලසීමාවක්

ආරක්ෂා කරනු ලැබිය යුතු ය.

වාර්තාවක් පළ කිරීමට අමාත්‍යවරයාට ඇති යුතුකම.

8. (1) (අ) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 44 වන ව්‍යවස්ථාවේ (1) (අ) ඡේදය යටතේ යම් විෂයයක් පවරා ඇත්තේ කවර අමාත්‍යවරයෙකුට ද, එම සෑම අමාත්‍යවරයෙකු ම; සහ

(ආ) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 44 වන ව්‍යවස්ථාවේ (2) වන ඡේදය යටතේ ජනාධිපතිවරයා විසින් තමා වෙත පවරා ඇති යම් විෂයයක් හෝ කර්තව්‍යයක් සම්බන්ධයෙන් සහ ජනාධිපතිවරයා භාරයේ පවතින යම් විෂයයක් හෝ කර්තව්‍යයක් සම්බන්ධයෙන්,

සෑම අවුරුද්දක ම මාර්තු මස 31 වන දින ට පෙර, වාර්ෂිකව, කොමිෂන් සභාව විසින් තීරණය කරනු ලබන ආකෘතියක යම් තැනැත්තෙකුට මේ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ ප්‍රදානය කොට ඇති ප්‍රවේශ වීමට ඇති අයිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වනු පිණිස පහත දක්වා ඇති විස්තර අඩංගු වාර්තාවක් පළ කිරීම එම අමාත්‍යවරයාගේ හෝ ජනාධිපතිවරයාගේ යුතුකම ම වන්නේ ය:-

(i) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ජනාධිපතිවරයාට හෝ එම අමාත්‍යවරයාට පවරා ඇති අමාත්‍යාංශයේ සහ එසේ පවරා ඇති කර්තව්‍ය තුළට වැටෙන සියලු මහජන අධිකාරිවල සංවිධානය, කර්තව්‍ය, ක්‍රියාකාරකම් සහ කාර්යට සම්බන්ධ විස්තර;

(ii) (i) වන ඡේදයේ දක්වා ඇති අමාත්‍යාංශය සහ

මහජන අධිකාරිවල නිලධරයන් සහ සේවකයන්ගේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය සහ ඔවුන් විසින් සිය තීරණ ගැනීමේ දී අනුගමනය කරනු ලබන අදාළ ක්‍රියාපටිපාටි;

(iii) (i) වන ඡේදයේ දක්වා ඇති අමාත්‍යාංශය සහ මහජන අධිකාරි මඟින් සිය කර්තව්‍ය ඉටුකිරීමේ දී, කාර්ය කිරීමේ දී සහ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී එම අමාත්‍යාංශය සහ මහජන අධිකාරියට නියමිත සම්මතයක්;

(iv) (i) වන ඡේදයේ දක්වා ඇති අමාත්‍යාංශයේ සහ මහජන අධිකාරිවල පාලනය යටතේ ඇති එහි නිලධරයන් සහ සේවකයන් සිය කාර්ය කිරීමේ දී, කර්තව්‍ය ඉටුකිරීමේ දී සහ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී භාවිත කරනු ලබන රීති, නියෝග, උපදේශ, අත්පොත් සහ වෙනත් යම් ප්‍රභේදවල වාර්තා;

(v) (i) වන ඡේදයේ දක්වා ඇති අමාත්‍යාංශය සහ මහජන අධිකාරිවලින් නිල තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා පුරවැසියන්ට ලබා ගත හැකි පහසුකම් පිළිබඳ විස්තර;

(vi) (i) වන ඡේදයේ දක්වා ඇති අමාත්‍යාංශය සහ මහජන අධිකාරිවලට පත්කොට ඇති තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයා හෝ නිලධරයන්ගේ නම, තනතුර සහ අනෙකුත් විස්තර,

(2) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, මේ පනත ක්‍රියාත්මක වීමෙන් මාස හයක් ඇතුළත අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ජනාධිපතිවරයා හෝ සෑම අමාත්‍යවරයෙකු විසින් ම නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි ආකෘතියක එම උපවගන්තියේ (i) වන ඡේදයේ සිට (vi) දක්වා ඡේදවල දක්වා ඇති තොරතුරු අඩංගු වාර්තාවක් පළ කිරීම, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ජනාධිපතිවරයාගේ හෝ එම අමාත්‍යවරයාගේ යුතුකම වන්නේ ය.

(3) (1) වන සහ (2) වන උපවගන්තිවල දක්වා ඇති වාර්තා -

(අ) රාජ්‍ය භාෂාවලින් පළ කළ යුතු අතර, හැකි කවර හෝ අවස්ථාවල විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් ලබා ගැනීමට සැලැස්විය යුතු ය;

(ආ) මහජන පරීක්ෂාව සඳහා ලබා ගැනීමට සැලැස්විය යුතු අතර, ඒවායේ පිටපත් කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලබන යම් ගාස්තුවක් ගෙවීම මත යම් තැනැත්තෙකු වෙත නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

ව්‍යාපෘතියකට මූල පිරීම සම්බන්ධයෙන් මහජනතාවට දැනුම් දීමට ජනාධිපතිවරයා සහ අමාත්‍යවරුන්ගේ යුතුකම.

9. (1) යම් ව්‍යාපෘතියකට මූල පිරීමේ යම් වැඩක් හෝ කටයුත්තක් ආරම්භ කිරීමට මාස තුනකට පෙරාතුව, එම ව්‍යාපෘතියට අදාළ විෂයය පවරා ඇත්තේ ජනාධිපතිවරයා හෝ යම් අමාත්‍යවරයෙකු වෙත ද, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ජනාධිපතිවරයා හෝ එම අමාත්‍යවරයා විසින් විශේෂයෙන්, කොමිෂන් සභාව විසින් එම කාර්යය සඳහා නිකුත් කරනු ලබන මාර්ගෝපදේශවල නිශ්චිතව දක්වා ඇති යම් ආකාරයකට එම ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ජනාධිපතිවරයා හෝ අමාත්‍යවරයා සතුව එසේ සන්නිවේදනය කරන දිනයේ දී ඇති සියලු තොරතුරු පොදුවේ මහජනයාට සහ එම ව්‍යාපෘතියෙන් බලපෑමට ලක්වීමට ඉඩ ඇති තැනැත්තන්ට සන්නිවේදනය කිරීම, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ජනාධිපතිවරයාගේ හෝ එම අමාත්‍යවරයාගේ කාර්යය වන්නේ ය.

මේ වගන්තියේ කාර්යය සඳහා "ව්‍යාපෘතිය" යන්නෙන්, විෂයය කාරණයෙහි වටිනාකම -

(අ) විදේශ ආධාර ලබන ව්‍යාපෘතියක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, එක්සත් රාජධානියේ ඩොලර් මිලියන එකක් ඉක්මවන; සහ

(ආ) දේශීය වශයෙන් ආධාර ලබන ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් වන විට, රුපියල් මිලියන පහක් ඉක්මවන,

යම් ව්‍යාපෘතියක් අදහස් වේ.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ දක්වා ඇති ව්‍යාපෘතියක් සම්බන්ධ යාවත්කාලීන තොරතුරු මහජන සාමාජිකයෙකු විසින් තත් කාර්යය සඳහා ලිඛිතව කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ජනාධිපතිවරයා හෝ අමාත්‍යවරයෙකු විසින්, එම ව්‍යාපෘතිය සංවර්ධනය සහ ක්‍රියාත්මක කරන කාලසීමාව පුරා එම සාමාජිකයාට ලැබීමට සැලැස්විය යුතු ය.

වාර්තා ආදිය ඉදිරිපත් කිරීමට

10. කොමිෂන් සභාව වෙත වාර්ෂිකව, පහත සඳහන් තොරතුරු අඩංගු වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සෑම මහජන අධිකාරියකම කාර්ය වන්නේ ය:-

මහජන
අධිකාරිවලට ඇති
යුතුකම.

- (අ) තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා ලැබුණු ඉල්ලීම් ගණන;
- (ආ) තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ඉඩදුන් ඉල්ලීම් ගණන සහ කොටසක් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණයෙන් ම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද ඉල්ලීම් ගණන;
- (ඇ) තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා වූ ඉල්ලීම්, කොටසක් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හේතු;
- (ඈ) කොටසක් හෝ සම්පූර්ණ වශයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද ඉල්ලීම්වලට එරෙහිව ඉදිරිපත් කරන ලද අභියාචනා ගණන, ලැබුණු තොරතුරු සඳහා ලද ඉල්ලීම් ගණන; සහ
- (ඉ) තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා වූ ඉල්ලීම් ප්‍රදානය කිරීම සඳහා ගාස්තු වශයෙන් ලැබුණු මුළු මුදල් ප්‍රමාණය.

**තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ
කොමිෂන් සභාව පිහිටුවීම**

තොරතුරු ලබා
ගැනීමේ
අයිතිවාසිකම
පිළිබඳ කොමිෂන්
සභාව පිහිටුවීම.

11. (1) මේ පනතේ කාර්යය සඳහා, තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව (මේ පනතේ "කොමිෂන් සභාව" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන ආයතනයක් පිහිටුවනු ලැබේ.

(2) කොමිෂන් සභාව, (1) වන උපවගන්තිය මඟින් එයට පවරා ඇති නාමයෙන් අවිච්ඡින්න පැවැත්මක් ඇති හා පොදු මුද්‍රාවක් තබාගත හැකි සංස්ථාවක් විය යුතු අතර, ඒ නාමයෙන් එය විසින් ද, ඊට විරුද්ධව ද නඩු පවරනු ලැබිය හැකි ය.

කොමිෂන්
සභාවේ සංයුතිය.

12. (1) කොමිෂන් සභාව -

- (අ) ජනමාධ්‍ය විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්; සහ

(ආ) අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන (මේ වගන්තියේ “පත්කළ සාමාජිකයෙකු” ලෙස හඳුන්වනු ලබන) පහත දැක්වෙන තැනැත්තන්:-

- (i) ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ආයතනයෙන් නම් කරනු ලබන එක් තැනැත්තෙකු;
- (ii) වෘත්තිකයන්ගේ සංගමයෙන් නම් කරනු ලබන එක් තැනැත්තෙකු;
- (iii) -----
- (iv) ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමයෙන් නම් කරනු ලබන එක් තැනැත්තෙකු; සහ
- (v) අමාත්‍යාංශයෙන් නම් කරනු ලබන ජනමාධ්‍ය විෂයය හසුරුවන එක් තැනැත්තෙකු

ගෙන් සමන්විත විය යුතු ය. එසේ නම් කරනු ලබන තැනැත්තන් ජන ජීවිතයේ කැපී පෙනෙන අය විය යුතු අතර, යම් දේශපාලන පක්ෂයක සාමාජිකයන් නොවිය යුතු අතර, පත් කිරීම කරනු ලබන අවස්ථාවේ දී සහ කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයකු ලෙස කටයුතු කරමින් සිටින අතරතුර පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙකු හෝ යම් පළාත් සභාවක හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක සාමාජිකයෙකු නොවිය යුතු අතර, යම් රජයේ හෝ අධිකරණ නිලයක් නොදැරිය යුතු ය.

(2) කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන්, ජනාධිපතිවරයා විසින්, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ නිර්දේශ මත සහ මේ වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව පත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, අවුරුදු පහක කාලයක් සඳහා ධුර දැරිය යුතු ය. ජනාධිපතිවරයා විසින්, කොමිෂන් සභාවේ එක් සාමාජිකයකු එහි සභාපතිවරයා වශයෙන් පත් කළ යුතු ය.

(3) කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයෙකු -

(අ) ඔහු හෝ ඇය විසින් ජනාධිපතිවරයා අමතා ලිඛිතව යවන ලිපියක් මඟින් සිය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වීම;

(ආ) එම සාමාජිකයා ඔහුගේ හෝ ඇයගේ ශාරීරික හෝ මානසික නොහැකියාව හේතුකොට ගෙන තවදුරටත් ධුරයේ කටයුතු කිරීමට නොහැකි බවට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාව විසින් ඇති කරගත් මතයක් මත, ජනාධිපතිවරයා විසින් එම සාමාජිකයා ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලබන අවස්ථාවක;

(ඇ) අධිකරණයක් විසින්, ඔහු හෝ ඇය යම් වරිත දූෂණය සම්බන්ධ වරදක් සඳහා වරදකරු කරනු ලබන අවස්ථාවක;

(ඈ) ඔහු හෝ ඇය විසින්, කොමිෂන් සභාවේ පූර්ව නිවාඩු ලබා නොගෙන, එම සභාවේ අනුයාත රැස්වීම් තුනකට නොපැමිණීම මඟින් ධුරය අත්හැරිය බව සලකනු ලබන අවස්ථාවක,

එම සාමාජිකයා කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයකු වීම අවසන් වන්නේ ය.

කොමිෂන් සභාවේ නිලධරයන් සහ සේවකයන් පත් කිරීම.

13. (1) කොමිෂන් සභාව විසින්, මේ පනත යටතේ සිය කාර්යය සහ කර්තව්‍ය කිරීමේ දී සහ ඉටුකිරීමේ දී කොමිෂන් සභාවට සහාය වීම සඳහා අවශ්‍ය යයි කොමිෂන් සභාව විසින් සලකනු ලබන යම් නිලධරයන් සහ සේවකයන් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ පත් කරන ලද නිලධරයන් සහ සේවකයන්, කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලබන යම් නියම සහ සේවා කොන්දේසිවලට යටත් විය යුතු අතර, ඔවුනට කොමිෂන් සභාව විසින් මුදල් විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විමසා නිශ්චය කරනු ලබන යම් පාරිශ්‍රමික ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

කොමිෂන් සභාවේ කාර්යය සහ කර්තව්‍යය.

14. කොමිෂන් සභාවේ කාර්යය සහ කර්තව්‍ය පහත සඳහන් පරිදි විය යුතු ය :-

(අ) මෙම පනත යටතේ මහජන අධිකාරීන් වෙත පවරා ඇති කාර්ය නිසි පරිදි ඉටු කරන්නේ ද යන්න නියාමනය කිරීම සහ ඒවාට අනුකූලව කටයුතු කරන්නේ ද යන්න සහතික වීම;

(ආ) යම් විශේෂිත මහජන අධිකාරියක් වෙත සාමාන්‍ය ස්වභාවයේ ප්‍රතිසංස්කරණයන් සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත්

කිරීම;

(ඇ) අගතියට පත් යම් තැනැත්තෙකු විසින්, 32 වන වගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් අභියාචනයක් සහ මේ පනතේ 5 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරනු ලබන අභියාචනා විභාග කොට තීරණය කිරීම;

(ඈ) මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ මහජන අධිකාරිවලින් නිල තොරතුරු නිදහස් කරනු ලැබීම සඳහා එම මහජන අධිකාරි විසින් අය කරනු ලබන ගාස්තු නිශ්චය කිරීම සඳහා සාධාරණත්වය පදනම් කොට ගෙන මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම;

(ඉ) තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයෙකු විසින්, ගාස්තුවක් ගෙවීමෙන් තොරව, තොරතුරු ලබාදිය හැක්කේ කවර අවස්ථාවල දී ද යන්න නිශ්චය කිරීම;

(ඊ) ව්‍යාපෘතියක සංවර්ධනය සහ එයට මූලපිරීම සම්බන්ධ තොරතුරු සහ ඒ සම්බන්ධ යාවත්කාලීන තොරතුරු මහජනයාට ලැබීමට සැලැස්විය යුත්තේ කවර ආකාරයෙන් ද යන්න නිශ්චිතව දක්වන මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම;

(උ) මෙම පනත ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් මහජන නිලධරයන් සමඟ සාමූහිකව කටයුතු කිරීම හෝ එම නිලධරයන් සඳහා පුහුණු කටයුතු භාර ගැනීම; සහ

(ඌ) මේ පනතේ අවශ්‍යතා සහ ඒ යටතේ පුද්ගලයන්ගේ අයිතිවාසිකම් ප්‍රසිද්ධියට පත් කිරීම.

කොමිෂන් සභාවේ බලතල.

15. මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය කිරීම සහ කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා පරීක්ෂණ පැවැත්වීමට සහ යම් තැනැත්තෙකුට කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ පෙනී සිටීමට නියම කරමින් සහ එම තැනැත්තා විභාග කිරීමට හෝ එම තැනැත්තාගේ භුක්තියේ හෝ බලයෙහි ඇති යම් නිල තොරතුරක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියම කිරීමට කොමිෂන් සභාවට බලය ඇත්තේ ය.

කොමිෂන් සභාවේ අරමුදල.

16. (1) කොමිෂන් සභාවේ භාවිතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව විසින්, කලින් කල, වෙන් කරනු ලැබිය හැකි සියලු මුදල් ප්‍රමාණ, සහ ප්‍රදාන, ත්‍යාග හෝ දීමනා වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ඉන් පිටත කවර වූ හෝ ප්‍රභවයකින් කොමිෂන් සභාවට ලැබෙන මුදල් බැර කරනු ලබන කොමිෂන් සභාවේ අරමුදලක් එයට තිබිය යුතු ය.

(2) කොමිෂන් සභාව විසින්, සිය කාර්ය කිරීමේ දී සහ කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමේ දී දරනු ලබන වියදම් පියවීම සඳහා අවශ්‍ය වන සියලු මුදල් ප්‍රමාණ අරමුදලෙන් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

මුදල් වර්ෂය සහ ගිණුම් විගණනය.

17. (1) කොමිෂන් සභාවේ මුදල් වර්ෂය ලීන් වර්ෂය විය යුතු ය.

(2) කොමිෂන් සභාව විසින්, සිය ආදායම් සහ වියදම් සහ කොමිෂන් සභාවේ අනෙකුත් සියලු ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් නිසි ගිණුම් පොත් පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

(3) රාජ්‍ය සංස්ථාවල ගිණුම් විගණනය සඳහා අදාළ වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 වන ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන, කොමිෂන් සභාවේ ගිණුම් විගණනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන්නේ ය.

1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ II වන කොටස අදාළ විය යුතු බව.

18. 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය පාලනය සහ ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් ආදීන් රජයේ සේවකයන් විය යුතු බව.

19. දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ අර්ථනාකූලව සහ එහි කාර්ය සඳහා, කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් සහ නිලධරයන් සහ අනෙකුත් සියලු සේවකයන් රජයේ සේවකයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව විසින් පවත්වනු ලබන සෑම පරීක්ෂණයක් ම, 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ අර්ථනාකූලව අධිකරණ ක්‍රියාපටිපාටියක් සේ සලකනු ලැබිය යුතු ය.

අල්ලස් පනත අදාළ වීම.

20. කොමිෂන් සභාව, අල්ලස් පනතේ අර්ථනාකූලව උපලේඛනගත ආයතනයක් විය යුතු අතර, ඒ පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව තේරුම්ගත යුතු ය.

නඩු පැවරීමෙන්
නිදහස් කිරීම.

21. කොමිෂන් සභාවේ යම් සාමාජිකයෙකු හෝ කොමිෂන් සභාවට සභාය වීම සඳහා පත් කරනු ලබන යම් නිලධාරියෙකු හෝ වෙනත් සේවකයෙකු විසින්, මේ පනත යටතේ ඔවුන්ගේ කාර්ය කිරීමේ දී සහ කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමේ දී සඳහා වශයෙන් කරන ලද හෝ නොකර හරින ලද යම් ක්‍රියාවක් සඳහා එම සාමාජිකයාට හෝ නිලධාරියාට හෝ සේවකයාට එරෙහිව කිසිම සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක් නොපැවරිය යුතු ය.

කාර්යපටිපාටික
අවශ්‍යතා
ප්‍රසිද්ධියට පත්
කළ යුතු බව.

22. කොමිෂන් සභාව විසින්, එය පිහිටුවීමෙන් මාස හයක් ඇතුළත, 32 වන වගන්තිය යටතේ කොමිෂන් සභාව වෙත අභියාචනා ඉදිරිපත් කිරීම සහ මේ පනතේ 5 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වන කාර්යපටිපාටික අවශ්‍යතාවලට ප්‍රමාණවත් ප්‍රසිද්ධියක් ලබා දිය යුතු ය.

**තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරීන් පත් කිරීම සහ නිල තොරතුරුවලට
ප්‍රවේශය ලබාගැනීම සඳහා වන ක්‍රියාපටිපාටිය**

තොරතුරු සපයන
නිලධාරීන් පත්
කිරීම සහ
ඔවුන්ගේ කාර්ය.

23. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන බලාත්මක කිරීමේ කාර්යය සඳහා, සෑම මහජන අධිකාරියක් විසින් ම, මේ පනත ක්‍රියාත්මක වීමෙන් මාස තුනක් ඇතුළත, එම මහජන අධිකාරියේ තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරීන් වශයෙන් නිලධාරීන් එක් අයෙකු හෝ ඊට වැඩි ගණනක් පත් කළ යුතු ය:

එසේ වුව ද, මෙම උපවගන්තිය යටතේ තොරතුරු සපයන නිලධාරියෙකු පත් කරනු ලබන තෙක්, මහජන අධිකාරියක ප්‍රධානියා හෝ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා, මේ පනතේ කාර්ය සඳහා එම මහජන අධිකාරියේ තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියා ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(2) තමා තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියා වශයෙන් පත් කරන ලද මහජන අධිකාරිය වෙත තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සහ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලා සිටිනු ලබන ඉල්ලීම කරනු ලබන යම් තැනැත්තකුට අවශ්‍ය සියලු සහාය ලබා දීම එම තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියාගේ කාර්යය වන්නේ ය.

(3) තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියා විසින්, (2) වන උපවගන්තිය යටතේ ඔහු/ඇය වෙත පවරන ලද කාර්යය නිසි පරිදි ඉටු කිරීම සඳහා ඔහු/ඇය විසින් අවශ්‍ය යයි සලකනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් නිලධාරියෙකුගේ සහාය ලබා ගත හැකි අතර, එසේ එවැනි නිලධාරියෙකුගෙන් තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියා විසින් ඉල්ලා සිටි සහාය ලබා දීම එම අනෙක් නිලධාරියාගේ කාර්යය

වන්නේ ය.

නිල තොරතුරු
ලබා ගැනීමේ
ක්‍රියාවට පත්විය.

24. (1) මේ පනත යටතේ නිල තොරතුරු ලබා ගැනීමට කැමති යම් තැනැත්තෙකු විසින්, ඉල්ලා සිටින තොරතුරු පිළිබඳ විස්තර නිශ්චිතව දක්වමින් උචිත තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයාට ලිඛිතව ඉල්ලීමක් කළ යුතු ය:

එසේ වුව ද, මේ උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් කරනු ලබන යම් තැනැත්තෙකුට එම ඉල්ලීම ලිඛිතව කිරීමට නොහැකි අවස්ථාවක, එම ඉල්ලීම වාචිකව කිරීමට ඔහුට හෝ ඇයට හිමිකමක් ඇති අතර, ඉල්ලීම කරනු ලබන තැනැත්තා වෙනුවෙන් එම ඉල්ලීම ලිඛිතව සටහන් කර ගැනීම උචිත තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයාගේ කාර්යය වන්නේ ය.

(2) මෙම වගන්තියේ කාර්යය සඳහා -

“උචිත තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයා” යන්නෙන් තොරතුරු ඉල්ලා සිටින මහජන අධිකාරියට පත් කරනු ලැබ සිටින තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයා අදහස් වේ.

24 වන වගන්තිය
යටතේ ඉදිරිපත්
කරනු ලබන
ඉල්ලීම් සඳහා
තීරණය.

25. (1) තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයෙකු විසින්, හැකි ඉක්මණින් සහ කවර හෝ අවස්ථාවක 24 වන වගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් ලැබී වැඩ කරන දින දාහතරක් ඇතුළත ගාස්තුවක් ගෙවීම මත ඉල්ලා සිටින ලද තොරතුරු සැපයීමට හෝ මේ පනතේ 5 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති හේතුවලින් යම් එක් හේතුවක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් මත එම ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට තීරණය කළ යුතු අතර, එම තීරණය, ඉල්ලීම කළ තැනැත්තාට වහාම සන්නිවේදනය කළ යුතු ය. ඉල්ලා සිටින ලද තොරතුරු සැපයීම සඳහා තීරණයක් ගනු ලබන අවස්ථාවක, එම තොරතුරුවලට ප්‍රවේශ වීම, එම තීරණයට එළඹීමෙන් දින දාහතරක් ඇතුළත ප්‍රදානය කළ යුතු ය:

එසේ වුව ද, තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා වන ඉල්ලීම, එම ඉල්ලීම කරනු ලබන තැනැත්තාගේ ජීවිතය සහ පුද්ගලික නිදහස සම්බන්ධයෙන් වන අවස්ථාවක, එම ඉල්ලීම සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම, ඉල්ලීම ලැබීමෙන් පැය හතලිස් අටක් ඇතුළත කළ යුතු ය.

(2) ඉල්ලා සිටින ලද තොරතුරු සැපයීම සඳහා (1) වන උපවගන්තියේ දක්වා ඇති ගාස්තුවට අතිරේකව යම් ගාස්තුවක් ගෙවීමට අවශ්‍ය වන අවස්ථාවක, තොරතුරු සපයන නිලධරයා විසින් එම ගාස්තුවේ විස්තර සඳහන්

කරමින් සහ අදාළ තැනැත්තා විසින් එම අතිරේක ගාස්තුව ගෙවිය යුත්තේ කවර දිනයකට පෙර ද යන්න නිශ්චිතව සඳහන් කරමින් එම අතිරේක ගාස්තුව ගෙවන ලෙස ඉල්ලා සිටිය යුතු ය.

(3) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය සහ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ ගාස්තුවක් ගෙවීමට ඇති අවශ්‍යතාවය නොතකා, තොරතුරු සපයන නිලධරයෙකු විසින් ගාස්තුවක් ගෙවීමෙන් තොරව තොරතුරු සැපයිය හැකි අවස්ථා කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කළ හැකි ය.

මහජන අධිකාරිය විසින් අයකළ යුතු ගාස්තු ප්‍රදර්ශනය කළ යුතු බව.

26. මහජන අධිකාරියක් විසින්, එම මහජන අධිකාරියෙන් යම් නිල තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා අය කරනු ලබන ගාස්තු නිශ්චිතව දක්වමින් සිය කාර්යාල පරිශ්‍රය තුළ ප්‍රකටව පෙනෙන ස්ථානයක දැන්වීමක් ප්‍රදර්ශනය කළ යුතු ය.

නිල තොරතුරු සපයන ආකාරය.

27. (1) තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා වන ඉල්ලීමකට ඉඩ දීමට තීරණයක් ගෙන ඇති අවස්ථාවක, එම තොරතුරු, ඉල්ලා සිටිනු ලබන ආකෘතියෙහි සැපයීම අදාළ ලේඛනයේ හෝ වාර්තාවේ සුරක්ෂිතභාවයට හෝ ආරක්ෂාවට අගතිදායක බව තොරතුරු සපයන නිලධරයාගේ මතය වන්නේ නම් මිස, එම තොරතුරු එය ඉල්ලා සිටින ලද ආකෘතියෙහි සපයනු ලැබිය යුතු ය.

(2) තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයෙකුට, ඉල්ලා සිටිනු ලබන තොරතුරු එසේ ඉල්ලා සිටින ආකාරයට සැපයීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක, එම ඉල්ලීමට අනුකූල වීම සුසාධනය කිරීම සඳහා එම ඉල්ලීම කරන ලද තැනැත්තාට හැකි සියලු සහාය ලබා දීම තොරතුරු සපයන නිලධරයාගේ කාර්යය වන්නේ ය.

ඉල්ලීමක් සන්නිවේදනය කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම.

28. තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයෙකු විසින්, තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා වන ඉල්ලීමක් ප්‍රතික්ෂේප කළ අවස්ථාවක, එම ඉල්ලීම කළ තැනැත්තාට 25 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යවනු ලබන සන්නිවේදනයේ පහත දැක්වෙන තොරතුරු නිශ්චිතව දන්වා යැවීම එම තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයාගේ කාර්යය වන්නේ ය:-

(අ) එම ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන්නේ කවර හේතුව හෝ හේතු මත ද යන්න; සහ

(ආ) එම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට එරෙහිව අභියාචනයක් යොමු කළ හැක්කේ කවර කාලසීමාවක් ඇතුළත ද යන්න සහ එම අභියාචනය යොමු කළ හැක්කේ කවර තැනැත්තෙකු වෙත ද යන්න.

ඉල්ලා සිටින තොරතුරු තුන්වන පාර්ශවයක් විසින් සපයා ඇති අවස්ථාවක.

29. (1) යම් තැනැත්තෙකු විසින් තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියෙකුගෙන් ඉල්ලා ඇති නිල තොරතුරු, තුන්වන පාර්ශවයකට අදාළ හෝ තුන්වන පාර්ශවයක් විසින් සපයන ලද සහ එම තොරතුරු සපයන ලද අවස්ථාවේ දී එය රහසිගත තොරතුරක් වශයෙන් සලකනු ලබන අවස්ථාවක, තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියා විසින්, එම ඉල්ලීම ලැබීමෙන් දින හතක් ඇතුළත දී එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම සම්බන්ධයෙන් සිය කැමැත්ත හෝ විරුද්ධතාවය පළ කිරීම සඳහා එම තුන්වන පාර්ශවයට ඔහු/ඇය නියෝජනය කිරීමට ආරාධනා කරමින් ලිඛිත නිවේදනයක් නිකුත් කළ යුතු ය.

(2) තොරතුරු සපයන නිලධාරියෙකු විසින්, තුන්වන පාර්ශවයකට අදාළ හෝ තුන්වන පාර්ශවයක් විසින් සපයා ඇති නිල තොරතුරක් හෙළිදරව් කිරීම සඳහා වන ඉල්ලීමක් සම්බන්ධයෙන් තීරණයක් ගනු ලැබීමේ දී, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ එම තුන්වන පාර්ශවය විසින් කරන ලද නියෝජනය සැලකිල්ලට ගත යුතු අතර, තුන්වන පාර්ශවය විසින් එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීමට විරුද්ධතාවයක් ප්‍රකාශ කොට ඇති අවස්ථාවක ඉල්ලා සිටින ලද තොරතුරුවලට ප්‍රවේශවීම ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි ය:

එසේ වුව ද, මහජන බැඳියාවන්හි වැදගත්කම එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම මඟින් තුන්වන පාර්ශවයට සිදුවිය හැකි යම් හානියකට වඩා වැඩි බව කොමිෂන් සභාව විසින් සලකනු ලබන්නේ නම්, එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීමට එරෙහිව තුන්වන පාර්ශවය විසින් නගනු ලබන විරෝධතා නොතකා ඉල්ලීම කරනු ලබන තැනැත්තා විසින් තත් කාර්යය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත ප්‍රශ්නගත තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීමට නියම කළ හැකි ය.

(3) තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියා විසින්, 25 වන වගන්තියේ පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලීම ලැබීමෙන් දින තිහක් ඇතුළත දී සහ තුන්වන පාර්ශවයට (1) වන උපවගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් නිකුත් කරන ලද අවස්ථාවක, නියෝජනය කිරීම සඳහා ලබා දී ඇති කාලය ඇතුළත ඒ සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම තුන්වන පාර්ශවය විසින් පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවක, ඉල්ලා ඇති තොරතුරු හෙළිදරව් කරන්නේ ද නැද්ද යන්න සම්බන්ධයෙන් තීරණය කළ යුතු අතර, එම තීරණය සම්බන්ධයෙන් අදාළ තුන්වන පාර්ශවයට දැනුම් දිය යුතු ය.

නඩුකරවලට
එරෙහිව
ආරක්ෂාව.

30. තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයෙකු විසින්, මේ පනත යටතේ යම් තොරතුරුවලට ප්‍රවේශය ලබා දී ඇති අවස්ථාවක, එම තොරතුරුවලට ප්‍රවේශය ලබා දීමේ හේතුව මත එම තොරතුරු සපයන නිලධරයාට හෝ අදාළ මහජන අධිකාරියට එරෙහිව කිසිම නඩුකරයක් හෝ සිවිල් හෝ අපරාධ නීති කෘත්‍යයක් නොපැවරිය යුතු ය.

ප්‍රවේශය ලබාදීම,
තොරතුරු
ප්‍රකාශයට පත්
කිරීම සඳහා බලය
ලබා දීමක්
නොවන බව.

31. මේ පනත යටතේ කරන ලද ඉල්ලීමක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් යම් තොරතුරකට ප්‍රවේශය ලබා දීම, මහජන අධිකාරියක් හෝ කොමිෂන් සභාව විසින්, එසේ ප්‍රවේශය ලබා දුන් තැනැත්තාට එම තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා යම් බලයක් හෝ අනුමතයක් ලබා දීමක් සංයුක්ත වන සේ නොසැලකිය යුතු ය.

ප්‍රතික්ෂේප කිරීම්වලට එරෙහි අභියාචනා

ඉල්ලීමක්
ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට
එරෙහි අභියාචනා.

32. (1) යම් තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයෙකු විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ නිල තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා යම් තැනැත්තෙකු විසින් කරන ලද ඉල්ලීමක් ද, එම තැනැත්තා විසින්, 28 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ එම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සම්බන්ධ සන්නිවේදනය තමා වෙත ලැබීමෙන් දින තිහක් ඇතුළත දී, යම් අභියාචනයක් විභාග කිරීමට නම් කොට ඇති තැනැත්තා වන එම සන්නිවේදනයෙහි දක්වා ඇති තැනැත්තාට අභියාචනයක් යොමු කළ හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අභියාචනයක් යොමු කිරීමට තැනැත්තෙකුට ඇති අයිතිය, ඔහුට හෝ ඇයට 5 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ කොමිෂන් සභාවට ඉල්ලීමක් කිරීමට ඇති අයිතියට අගති විරහිතව විය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යොමු කරන ලද යම් අභියාචනයක තීරණය, එම අභියාචනය විභාග කිරීමට නම් කොට ඇති තැනැත්තා විසින්, එම අභියාචනය ලැබීමෙන් එක් මාසයක් ඇතුළත දී තීරණය කළ යුතු ය.

කොමිෂන්
සභාවට කරනු
ලබන අභියාචනා.

33. (අ) 32 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වන අභියාචනයක් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද තීරණයෙන් අගතියට පත් යම් තැනැත්තෙකු විසින්, එම තීරණය සන්නිවේදනය කිරීමෙන් සති දෙකක් ඇතුළත දී; හෝ

(ආ) 32 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කාලය ඇතුළත තීරණයක් ලබා දිය යුතු යම් අභියාචනයකට තීරණය ලබා ගැනීමට නොහැකි වීමෙන් අගතියට පත් යම් තැනැත්තෙකු විසින්, එසේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කාලය ඉකුත් වීමෙන් සති දෙකක් ඇතුළත දී,

අවස්ථාවෝචිත පරිදි, එම තීරණයට හෝ තීරණය ලබා ගැනීමට නොහැකි වීමට එරෙහිව කොමිෂන් සභාවට අභියාචනා කළ හැකි අතර, කොමිෂන් සභාව විසින්, එම අභියාචනය ලැබීමෙන් දින තිහක් ඇතුළත හෝ අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් තීරණයක් දීම සඳහා ඇති කාලය අවසාන වීමේ දී අභියාචනා කොට ඇත්තේ කවර තීන්දුවකට එරෙහිව ද එම තීරණය ස්ථිර කිරීම, වෙනස් කිරීම, හෝ ප්‍රතිවර්තනය කිරීම කළ හැකි අතර, එම ඉල්ලීම අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා අදාළ තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියාට නැවතත් යැවිය හැකි ය.

ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට අභියාචනා කිරීම.

34. (1) 28 වන වගන්තිය යටතේ කොමිෂන් සභාව විසින් කරනු ලබන තීරණයකින් අගතියට පත් තැනැත්තෙකුට කොමිෂන් සභාවේ තීරණයට එරෙහිව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට අභියාචනය කිරීමට අයිතිය ඇත්තේ ය. එවැනි එක් එක් අභියාචනය, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ අදාළ රීති මඟින් නියම කොට ඇති ආකාරයට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් අභියාචනයක් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට යොමු කරන අවස්ථාවක, අභියාචනය කරන ලද්දේ කවර තීරණයකට එරෙහිව ද, එම තීරණය ස්ථිර කිරීම, වෙනස් කිරීම හෝ ප්‍රතිවර්තනය කිරීම එම අධිකරණය මඟින් කළ හැකි අතර, එම අධිකරණය විසින් අභියාචනය සඳහා වන සිය තීරණය බලාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යයි එම අධිකරණය විසින් සලකනු ලබන වෙනත් යම් නියමයක් කිරීමට බලය ඇත්තේ ය.

අගතියට පත් පාර්ශවයක් වෙනුවෙන් අභියාචනය කළ හැකි බව.

35. අවස්ථාවෝචිත පරිදි, 32 වන වගන්තිය හෝ 33 වන වගන්තිය යටතේ වන අභියාචනයක්, එම අභියාචනය යොමු කිරීමට අගතියට පත් තැනැත්තෙකු විසින් වෙනත් යම් තැනැත්තෙකුට ලිඛිතව නිසි පරිදි බලය පවරන අවස්ථාවක, එම වෙනත් තැනැත්තා විසින් අගතියට පත් තැනැත්තා වෙනුවෙන් එම අභියාචනය යොමු කළ හැකි ය.

සාමාන්‍ය.

කොමිෂන් සභාව විසින් සිය කටයුතු පිළිබඳ වාර්තාවක් සකස් කළ යුතු බව.

36. (1) කොමිෂන් සභාව විසින්, අවශ්‍ය යයි සලකනු ලැබිය හැකි වතාවක් සිය කටයුතු පිළිබඳ වාර්තාවක් සකස් කිරීමට සැලැස්විය යුතු ය; එසේ වුව ද, කොමිෂන් සභාව විසින් එක් එක් ලින් වර්ෂයේ දී අවම වශයෙන් එක් වාර්තාවක් හෝ සකස් කළ යුතු ය. කොමිෂන් සභාව විසින්, සකස් කරන ලද සෑම වාර්තාවක ම පිටපතක් ජනාධිපතිවරයා වෙත ප්‍රේෂණය කළ යුතු අතර, ජනාධිපතිවරයා විසින් එසේ තමා වෙත ප්‍රේෂණය කරන ලද එක් එක් වාර්තාවේ පිටපතක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට සැලැස්විය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සකස් කරන ලද වාර්තාවේ පිටපතක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් සති දෙකක් ඇතුළත දී, කොමිෂන් සභා කාර්යාලයේ දී මහජන පරීක්ෂාව සඳහා ලැබීමට සැලැස්විය යුතු අතර, හැකි සෑම අවස්ථාවක දී ම එහි පිටපතක් කොමිෂන් සභාවේ වෙබ් අඩවියෙන් ලබා ගැනීමට සැලැස්විය යුතු ය.

වැරදි.

37. (1). (අ) තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා වන ඉල්ලීමක් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සඳහා හේතු ඉදිරිපත් නොකොට එම ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කරන;

(ආ) මේ පනතේ 5 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති හේතු හැර වෙනත් යම් හේතුවක් මත තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා කරන ලද ඉල්ලීමක් ප්‍රතික්ෂේප කරන; හෝ

(ඇ) යම් සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව, ඉල්ලීමක් සම්බන්ධයෙන් යම් තීරණයක් ගැනීම සඳහා මේ පනත යටතේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කාලය ඇතුළත දී තීරණය ලබා දීම පැහැර හැරීම,

සිදු කරන යම් තොරතුරු සැපයීමේ නිලධාරියෙකු මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරන අතර, මහෙස්ත්‍රාත්වරයෙකු විසින් පවත්වනු ලබන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් විසිපන් දහසකට නොඅඩු දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

(2) (අ) කොමිෂන් සභාව විසින් එය ඉදිරියේ පෙනී සිටින ලෙස ඉල්ලා සිටි විට හේතුවක් නොමැතිව එසේ කිරීම පැහැර හරින හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන සෑම තැනැත්තෙකු ම;

(ආ) කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ පෙනී සිටින අතර, කොමිෂන් සභාව මඟින් විභාග කරනු ලැබීම පැහැර හරින හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන හෝ එම තැනැත්තාගේ භුක්තියේ හෝ බලය යටතේ ඇති යම් නිල තොරතුරක් ඉදිරිපත් කිරීම පැහැර හරින හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන සෑම තැනැත්තෙකු ම;

(ඇ) කොමිෂන් සභාවේ තීරණයකට අනුකූල වීම පැහැර හරින හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන හෝ එවැනි තීරණයක් බලාත්මක කිරීම පැහැර හරින හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන සෑම තැනැත්තෙකු ම;

(ඈ) මේ පනත මඟින් කොමිෂන් සභාව වෙත හෝ එහි යම් නිලධරයෙකු හෝ සේවකයෙකු වෙත පවරා ඇති යම් බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී, කොමිෂන් සභාවට හෝ එම නිලධරයාට හෝ සේවකයාට විරෝධතාව දක්වන හෝ බාධා පමුණුවන සෑම තැනැත්තෙකු ම,

මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරන අතර, මහෙස්ත්‍රාත්වරයෙකු විසින් පවත්වනු ලබන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් විසිපන්දහසකට නොඅඩු දඩයකට හෝ මාස හයක් නොඉක්මවන කාලයක සිර දඬුවමකට හෝ එම දඩය සහ සිර දඬුවම යන දෙකට ම හෝ යටත් විය යුතු ය.

(3) තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයෙකු විසින්, 23 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ සහාය අපේක්ෂා කරන ලද සහ සාධාරණ හේතුවක් නැතිව එම සහාය ලබාදීම පැහැර හරින ලද යම් නිලධරයෙකු මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරන අතර, මහෙස්ත්‍රාත්වරයෙකු විසින් පවත්වනු ලබන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් විසිපන්දහසකට නොඅඩු දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියේ (1), (2) හෝ (3) උපවගන්තිවල දක්වා ඇති වරදක් සිදු

කිරීම සඳහා පනවා ඇති දඩය, එම නිලධාරියාට එරෙහිව විනය ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට බලය පවරා ඇති අදාළ අධිකාරිය විසින් එම නිලධාරියාට එරෙහිව ගන්නා විනය ක්‍රියාමාර්ගයකට අතිරේකව විය යුතු අතර, ඊට හානිකරව නොවිය යුතු ය.

මහජන අධිකාරියක නිලධාරියෙකු විසින් නිල කොරතුරු නිදහස් කිරීම හෝ හෙළිදරව් කිරීම.

38. යම් මහජන අධිකාරියක නිලධාරියෙකු හෝ සේවකයෙකු විම ප්‍රකාරව, එම තැනැත්තා යම් නීත්‍යානුකූල හෝ වෙනත් යුතුකමකට යටත් විය හැකි විම නොතකා, මහජන අධිකාරියක කිසිම නිලධාරියෙකු හෝ සේවකයෙකු විසින් ඉල්ලීමක් කිරීමේ දී නිදහස් කිරීමට හෝ හෙළිදරව් කිරීමට මේ පනත යටතේ අවසර දී ඇති යම් නිල තොරතුරු නිදහස් කිරීම හෝ හෙළිදරව් කිරීම සඳහා විනයානුකූල හෝ අන්‍යාකාර වූ යම් දඬුවමකට යටත් නොකළ යුතු ය.

නියෝග.

39. (1) අමාත්‍යවරයා විසින් මේ පනත යටතේ නියම කිරීම අවශ්‍ය වන සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් හෝ මේ පනතේ විධිවිධාන බලාත්මක කිරීම සඳහා නියෝග සෑදීම අවශ්‍ය විය හැකි සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක් ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර, එසේ පළ කරනු ලබන දින හෝ එම නියෝගයේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් පසු දිනයක සිට ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සාදන ලද සෑම නියෝගයක් ම, එය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කළ පසු වහාම අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, එසේ අනුමත කරනු නොලබන යම් නියෝගයක් ඒ යටතේ කළින් කරන ලද කිසිවකට අගතියක් නොමැතිව එම අනුමතයේ දින සිට පරිච්ඡින්න කළ සේ සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(4) යම් නියෝගයක් එසේ පරිච්ඡින්න කරන ලදැයි සලකනු ලබන දිනය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

අර්ථනිරූපණය.

40. පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස, මේ පනතේ

"උසස් අධ්‍යාපන ආයතනය" යන්නෙන් 1978 අංක 16 දරන විශ්ව විද්‍යාල පනත මඟින් පිහිටුවන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බවට සැලකෙන හෝ සාදන ලද විශ්ව විද්‍යාලයක්, මණ්ඩපයක් හෝ විශ්ව විද්‍යාලයීය විද්‍යායතනය

අදහස් වේ;

"තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයා" යන්නෙන් මේ පනතේ 23 වන වගන්තිය යටතේ පත් කරනු ලබන තොරතුරු සපයන නිලධරයෙකු අදහස් වේ;

"පළාත් පාලන ආයතනය" යන්නෙන් මහා නගර සභාවක්, නගර සභාවක්, පළාත් සභාවක් හෝ ප්‍රාදේශීය සභාවක් අදහස් වන අතර, එවැනි යම් සභාවක් මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන, කරනු ලබන සහ ඉටු කරනු ලබන බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍යවලට සමාන බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම, කිරීම සහ ඉටු කිරීම සඳහා යම් නීතියක් යටතේ ඇති කරනු ලබන හෝ පිහිටුවනු ලබන යම් අධිකාරියක් ද ඇතුළත් වේ;

"නිල තොරතුරු" යන්නට පහත සඳහන් ඒවායේ භෞතික ස්වරූපය හෝ ස්වභාවය නොසලකා, හුවමාරු වන ලියුම්, ගිවිසුම්, නීති කෙටුම්පත්, පොත්, පිඹුරු, සිතියම්, චිත්‍ර, රූපසටහන්, රූපමය හෝ ප්‍රස්ථාරමය වැඩ හෝ ඡායාරූප, සේයාපට, ක්ෂුද්‍ර සේයාපට, ශබ්ද පටිගත කිරීම්, වීඩියෝ පට, යන්ත්‍ර මගින් කියවිය හැකි වාර්තා, විද්‍යුත් ලිපි සහ වෙනත් ලේඛනගත ද්‍රව්‍ය ඇතුළු පරිගණක වාර්තා සහ වෙනත් ලේඛනගත ද්‍රව්‍ය, සහ ඒවායේ යම් පිටපත් ඇතුළත් වේ;

"තැනැත්තා" යන්නෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියෙකු හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ ලියාපදිංචි කරන ලද හෝ සංස්ථාගත කරන ලද, නොකරන ලද පුද්ගල මණ්ඩලයක් අදහස් වේ.

"මහජන අධිකාරිය" යන්නෙන් -

- (අ) ආණ්ඩුවේ අමාත්‍යාංශයක්;
- (ආ) පාර්ලිමේන්තුව සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලය හැර ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් හෝ ඒ යටතේ පිහිටුවන ලද යම් මණ්ඩලයක් හෝ කාර්යාලයක්;
- (ඇ) ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තුවක්;

- (අූ) රාජ්‍ය සංස්ථාවක්;
- (ඉ) අධ්‍යාපන ආයතනයක් හෝ උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයක්;
- (ඊ) සිය කොටස්වලින් බහුතරය රජය හෝ රාජ්‍ය සංස්ථාවක් හෝ රජය සහ රාජ්‍ය සංස්ථාවක් එකතුව දරනු ලබන, 1982 අංක 17 දරන සමාගම් පනත යටතේ සංස්ථාගත කරන ලද සමාගමක්;
- (උ) පළාත් පාලන ආයතනයක්;
- (ඌ) යම් මහජන සේවාවක් ලබා දෙන අර්ධ-රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික අස්තීත්වයක් හෝ සංවිධානයක්; සහ
- (එ) පළාත් සභාවක් විසින් පිහිටුවන ලද හෝ ඇති කරන ලද යම් දෙපාර්තමේන්තුවක් හෝ වෙනත් අධිකාරියක් හෝ ආයතනයක්,

අදහස් වේ.

අනනුකූලතාවක් ඇති වූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු බව.

41. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර, යම් අනනුකූලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට, සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.